

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1988-1989

14 JUIN 1989

PROJET DE LOI

**modifiant le Code des droits de
succession et le Code des droits
d'enregistrement, d'hypothèque et de
greffe, en vue de mettre sur un pied
d'égalité l'enfant adopté et l'enfant
issu du mariage**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES (1)

PAR M. DEFOSSET

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné ce projet de loi au
cours de sa réunion du mardi 6 juin 1989.

**Ce projet de loi a été examiné en réunion publique
de commission.**

(1) Composition de la Commission :

Président : M. J. Michel.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Cauwenberghs, De
Roo, Moors, Olivier (M.),
Van Rompuy.

P.S. MM. Collart, Daerden, De-
fosset, Di Rupo, Dufour.

S.P. MM. Duroi-Vanhelmont,
MM. Lisabeth, Vanden-
broucke, Willockx.

P.V.V. MM. Bril, Daems, Ver-
hofstadt.

P.R.L. MM. de Donnée, Kubla.

P.S.C. MM. Léonard, Michel (J.).

V.U. M. Loones.

Ecolo/ M. De Vlieghere.
Agalev

B. — Suppléants :

MM. Ansoms, Eyskens, Mmes
Kestelijn-Sierens, Merckx-Van
Goey, MM. Van Hecke, Van Rom-
paey.

Mlle Burgeon (C.), MM. Denison,
Gilles, Mayeur, Tasset, Vancrom-
bruggen.

MM. Bartholomeeussen, Bossuyt,
Laridon, Mme Lefebvre, M. Peus-
kens.

MM. Cortois, Denys, Verberckmoes,
Vermeiren.

MM. Defraigne, Ducarme, Gol.

MM. Beaufays, Jérôme, Laurent.

MM. Vanhorenbeek, Vervaeke.

M. Simons, Mme Vogels.

Voir :

- 814 - 88 / 89 :

— N° 1 : Projet transmis par le Sénat.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1988-1989

14 JUNI 1989

WETSONTWERP

**tot wijziging van het Wetboek der
successierechten en van het Wetboek
der registratie-, hypotheek- en
griffierechten, teneinde
gelijkschakeling van het geadopteerde
kind met een huwelijkskind te
bereiken**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER DEFOSSET

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft dit wetsontwerp besproken
tijdens haar vergadering van dinsdag 6 juni 1989.

**Dit wetsontwerp werd besproken in openbare com-
missievergadering.**

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer J. Michel.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Cauwenberghs, De Roo,
Moors, Olivier (M.), Van
Rompuy.

P.S. HH. Collart, Daerden, De-
fosset, Di Rupo, Dufour.

S.P. Mevr. Duroi-Vanhelmont,
HH. Lisabeth, Vanden-
broucke, Willockx.

P.V.V. HH. Bril, Daems, Ver-
hofstadt.

P.R.L. HH. de Donnée, Kubla.

P.S.C. HH. Léonard, Michel (J.).

V.U. H. Loones.

Ecolo/ H. De Vlieghere.
Agalev

B. — Plaatsvervangers :

HH. Ansoms, Eyskens, Mevr.
Kestelijn-Sierens, Merckx-Van
Goey, HH. Van Hecke, Van Rom-
paey.

Mej. Burgeon (C.), HH. Denison,
Gilles, Mayeur, Tasset, Vancrom-
bruggen.

HH. Bartholomeeussen, Bossuyt,
Laridon, Mevr. Lefebvre, H. Peus-
kens.

HH. Cortois, Denys, Verberckmoes,
Vermeiren.

HH. Defraigne, Ducarme, Gol.

HH. Beaufays, Jérôme, Laurent.

HH. Vanhorenbeek, Vervaeke.

H. Simons, Mevr. Vogels.

Zie :

- 814 - 88 / 89 :

— N° 1 : Ontwerp overgezonden door de Senaat.

I. — EXPOSE INTRODUCTIF DU MINISTRE DES FINANCES

Le Ministre rappelle que ce projet de loi résulte d'une initiative parlementaire.

Il reconnaît que son administration n'est pas entièrement satisfaite des modifications que le Parlement propose d'apporter à la loi et renvoie à cet égard au rapport du Sénat (Doc. n° 62/2 - SE 1988).

Elle craint en effet que ce projet n'encourage des pseudo-adoptions inspirées par des considérations fiscales.

Ce ministre s'en remet à la sagesse des membres de la Chambre pour juger du bien-fondé de cette objection.

Il souligne enfin que les Régions sont désormais habilitées à modifier les taux des droits de succession.

II. — DISCUSSION GENERALE

M. De Croo commence par rappeler le long chemin qui a déjà été parcouru en matière d'assimilation des enfants naturels, adoptés et légitimes. Le projet à l'examen constitue un pas dans la bonne direction.

L'intervenant se réjouit également que la législation en matière d'adoption (loi du 27 avril 1987 - *Moniteur belge* du 27 mai 1987) ait récemment été assouplie. Il estime que les contrôles qui sont prévus dès à présent dans le cadre de la procédure d'adoption (avis du parquet, enquête du tribunal — cf. article 350 du Code civil) diminuent le risque que des enfants soient adoptés à des fins purement fiscales.

M. De Croo reconnaît que ce risque subsiste néanmoins.

Bien qu'il ressorte du rapport du Sénat qu'il n'est pas possible d'évaluer l'incidence financière du projet de loi, il ne pense cependant pas que ces modifications en matière de droits de succession et d'enregistrement auront une influence sensible sur la motivation des adoptants.

L'intervenant plaide d'ailleurs pour une réforme globale de notre régime de droits de succession, qu'il estime trop sévère à l'égard des héritiers qui n'ont aucun lien de parenté avec le testateur.

Il déplore personnellement que par suite de la réforme de l'Etat, cette révision doive désormais être examinée au niveau régional.

M. Defosset est également partisan, comme le propose le projet (adopté à l'unanimité par le Sénat), de mettre sur un pied d'égalité l'enfant naturel, l'enfant adopté et l'enfant légitime.

Il ne lui paraît pas opportun de déroger à ce principe dans le seul but de prévenir quelques rares cas de fraude fiscale.

M. Van Rompuy approuvera lui aussi le projet. Il ressort des développements de la proposition de loi

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE MINISTER VAN FINANCIEN

De Minister herinnert eraan dat dit wetsontwerp door parlementair initiatief tot stand kwam.

Hij geeft toe dat zijn administratie niet onverdeeld gelukkig is met de voorgestelde wetswijzigingen en verwijst dienaangaande naar het Senaatsverslag (Stuk n° 62/2 - BZ 1988).

De vrees bestaat immers dat daardoor pseudo-adopties met fiscale bedoeling zullen worden aangemoedigd.

De Minister laat het aan de wijsheid van de Kamerleden over om te oordelen over de gegrondheid van dit bezwaar.

Hij wijst er ten slotte op dat voortaan de Gewesten bevoegd zijn om de percentages van de successierechten te wijzigen.

II. — ALGEMENE BESPREKING

De heer De Croo herinnert vooreerst aan de lange weg die reeds werd afgelegd inzake de gelijkschakeling van de natuurlijke, geadopteerde en wettige kinderen. Het thans voorgelegd ontwerp is een nieuwe stap in de goede richting.

Spreker toont zich ook verheugd over de recente versoepeling van de wetgeving inzake adoptie (wet van 27 april 1987 - *Belgisch Staatsblad* van 27 mei 1987). Het gevaar voor pseudo-adopties met louter fiscale bedoelingen wordt zijns inziens ondervangen door de in de adoptieprocedure thans reeds ingebouwde controles (advies van het parket, onderzoek door de rechtbank — zie artikel 350 BW).

De heer De Croo geeft toe dat dit gevaar niettemin blijft bestaan.

Uit het Senaatsverslag blijkt dat de financiële weerslag van het wetsontwerp niet kan worden berekend. Toch gelooft hij niet dat het adoptiegedrag door deze wijzigingen inzake successie- en registratierechten fundamenteel zal worden beïnvloed.

Spreker pleit trouwens voor een globale herziening van ons systeem van successierechten dat, naar zijn oordeel, vooral die erfgenamen die geen familiale band hebben met de erflater al te zwaar aanpakt.

Als gevolg van de staatshervorming dient dergelijke herziening thans op gewestelijk vlak te worden besproken, hetgeen de heer De Croo persoonlijk betreurt.

De heer Defosset is eveneens gewonnen voor de in het (door de Senaat unaniem aangenomen) ontwerp voorgestelde gelijkschakeling van natuurlijke, geadopteerde en wettige kinderen.

Het lijkt hem niet aangewezen om aan dit principe afbreuk te doen teneinde enkele schaarse gevallen van belastingontwijking te vermijden.

Ook *de heer Van Rompuy* zal het ontwerp goedkeuren. Blijkens de toelichting bij het wetsvoorstel

(Doc. Sénat n° 62/1 - SE 1988) que la mise sur pied d'égalité de l'enfant adopté et de l'enfant issu du mariage a déjà été réalisée en ce qui concerne les allocations familiales.

Il paraît dès lors indiqué d'agir de même en ce qui concerne les droits de succession et d'enregistrement.

M. Léonard partage ce point de vue. Cette discrimination qui existe sur le plan des droits d'enregistrement et de succession entre les enfants adoptés et les enfants issus du mariage ne se justifie plus depuis l'entrée en vigueur de la loi du 31 mars 1987 modifiant diverses dispositions légales relatives à la filiation (*Moniteur belge* du 27 mai 1987) et de la loi du 27 avril 1987 modifiant diverses dispositions légales relatives à l'adoption.

Le groupe PSC avait lui aussi déposé des propositions de loi similaires par le passé. Il déposera d'ailleurs bientôt une proposition de loi visant à octroyer un congé d'accueil pour adoption.

III. — VOTES

Les deux articles ainsi que l'ensemble du projet de loi sont adoptés à l'unanimité.

Le Rapporteur,

L. DEFOSSET

Le Président,

J. MICHEL

(Stuk Senaat n° 62/1 - BZ 1988) werd de gelijkschakeling tussen adoptief kind en huwelijkskind reeds gerealiseerd inzake kinderbijslag.

Het lijkt aangewezen dit eveneens te doen inzake de registratie- en successierechten.

De heer Léonard is het daarmee eens. Deze discriminatie van de geadopteerde ten opzichte van de wettige kinderen inzake registratie- en successierechten is na het van kracht worden van de wet van 31 maart 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de afstamming (*Belgisch Staatsblad* van 27 mei 1987) en de wet van 27 april 1987 tot wijziging van een aantal bepalingen betreffende de adoptie (*Belgisch Staatsblad* van 27 mei 1987) niet meer verantwoord.

Ook de PSC-fractie heeft in het verleden gelijkaardige wetsvoorstellen ingediend. Zij zal trouwens binnenkort een wetsvoorstel indienen teneinde aan adoptanten een onthaalverlof toe te kennen.

III. — STEMMINGEN

De beide artikels alsmede het gehele wetsontwerp worden eenparig aangenomen.

De Rapporteur,

L. DEFOSSET

De Voorzitter,

J. MICHEL